

Брюксел, 10 ноември 2022 г.
(OR. en)

14481/22

CON 107
SOC 613

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Заклучения относно политиката на сближаване – <i>Одобряване</i>

1. Проектът за заключения на председателството относно политиката на сближаване беше разгледан на заседанията на работна група „Структурни мерки и най-отдалечени региони“ от 12 и 27 септември и 10 и 24 октомври 2022 г. Делегациите постигнаха съгласие по проекта за заключения на Съвета, поместен в приложението към настоящата бележка.
3. Към Комитета на постоянните представители се отправя искане да препоръча на Съвета да одобри посочените заключения на Съвета, приложени към настоящата бележка.

ПРОЕКТ ЗА

заклучения на Съвета относно политиката на сближаване

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

- (1) ПРИПОМНЯ заключенията си от юни 2022 г. във връзка със съобщението относно осмия доклад за сближаването: „Сближаване в Европа до 2050 г.“;
- (2) НАПОМНЯ, че политиката на сближаване е основната политика, насочена към социално-икономическото развитие на регионите на ЕС и целяща намаляване на различията между тях, както е посочено в член 174 от ДФЕС; НАПОМНЯ също, че целта за социално, икономическо и териториално сближаване е в центъра на европейския проект, като ИЗТЪКВА рисковете от задълбочаване на регионалните различия, вследствие на кризи и променящата се геополитическа ситуация;
- (3) ИЗТЪКВА колко е важно да се защитават финансовите интереси на Съюза и като се има предвид Регламентът относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза;

Добавената стойност на политиката на сближаване

- (4) ИЗТЪКВА, че политиката на сближаване е гъвкава, модерна и дългосрочна, и ОТЧИТА нейната роля за бъдещото развитие на ЕС по отношение на укрепването на икономическото, социалното и териториалното сближаване, подобряването на качеството на живот на гражданите на ЕС, подкрепата за прехода към неутрална по отношение на климата, кръгова, екологична и цифрова икономика, като същевременно се гарантира балансиран вътрешен пазар и се повишава конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб;

- (5) ПОСОЧВА мултиплициращия ефект на политиката на сближаване; ПОДЧЕРТАВА, че според оценките 15 години след края на периода на изпълнение всяко евро, изразходвано за политиката на сближаване, ще е генерирало 2,7 евро допълнителен БВП на равнището на ЕС¹;
- (6) ПРИПОМНЯ, че политиката на сближаване проправи пътя в използването на практики за оценяване и ориентирано към резултати програмиране. Добрите практики от политиката на сближаване биха могли да бъдат взети предвид и в други политики на ЕС;
- (7) ОТЧИТА, че политиката на сближаване не е кризисен инструмент, въпреки че е доказала приноса си за смекчаване на последиците от неотдавнашните кризи, и Е НА МНЕНИЕ, че тя следва да може да се адаптира към новите развития, без да излага на риск своите структурни и дългосрочни цели;
- (8) ИЗТЪКВА, че методът на споделено управление е ключова характеристика, която гарантира ефективното прилагане на политиката на сближаване, с положително въздействие, което допринася за:
- осигуряване на подходящо участие на поднационалното равнище и участие на партньорите в съответствие с принципа на партньорство, като по този начин се създава чувство за ангажираност с програмите и тенденциите в развитието, и се насърчава принадлежността към европейския проект;
 - подобряване на капацитета и качеството на публичната администрация, нейния стратегически подход за планиране на инвестициите въз основа на солидна интервенционна логика, ориентираност към резултатите и изпълнение на бюджета;
 - даване на възможност за програмиране „отдолу нагоре“, като същевременно новите глобални тенденции се свързват с изготвянето на националните и регионалните политики и планирането на инвестициите (напр. акцент върху интелигентната специализация и цифровата трансформация, интелигентни градове, ориентиран към местните условия подход, прилагане на оценката на териториалното въздействие);

¹ Осми доклад относно икономическото, социалното и териториалното сближаване, Сближаване в Европа до 2050 г., глава 9: Въздействието на политиката на сближаване

- (9) **НАБЛЯГА НА ФАКТА**, че увеличаването на броя на инструментите за финансиране повишава риска от припокриване с интервенциите по линия на политиката на сближаване, потенциално компрометира способността на политиката на сближаване да постига дългосрочните си цели, увеличава разходите за координация и създава административна тежест за държавите членки, регионите и бенефициерите;
- (10) **СЧИТА**, че разграничителните линии между отделните инструменти следва да бъдат добре очертани, а другите инструменти следва да допълват и да си взаимодействат с политиката на сближаване, за да се избегнат изкуствената разпокъсаност и дублирането на инвестициите;

Програмен период 2014—2020 г.

- (11) **ПРИВЕТСТВА** резултатите, постигнати през програмния период 2014—2020 г., и **ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ** анализа, представен от Комисията в 8-ия доклад за сближаването;
- (12) **ИЗТЪКВА** необходимостта от съсредоточаване върху приключването на програмния период 2014—2020 г. [...] и **ПРИКАНВА** Комисията да разгледа всички възможности за гъвкавост при определянето на условията за приключване, като по този начин се даде възможност за ефективно и ефикасно изпълнение на операциите;
- (13) **ПРИЗОВАВА** Комисията, държавите членки и регионалните органи, в сътрудничество с всички съответни заинтересовани страни, да разпространяват широко и да популяризират сред обществеността резултатите и ползите от политиката на сближаване;

Политиката на сближаване и нейните индивидуализирани мерки в отговор на неотдавнашните кризи

- (14) **ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ** факта, че политиката на сближаване изигра важна роля в борбата с икономическите последици от кризата, предизвикана от COVID-19, и **ПРИПОМНЯ** бързото приемане на законодателните предложения на Комисията за действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE), увеличаването на предварителното финансиране от средствата по линия на REACT-EU и Гъвката помощ за териториите (FAST-CARE);

- (15) ПРИЗОВАВА Комисията да следи отблизо икономическите и социалните последици от непровокираната руска военна агресия срещу Украйна, включително положението на енергийните пазари и инфлацията, и да проучи допълнителни мерки за гарантиране на успешното изпълнение на програмите на политиката на сближаване, ако е необходимо;

Програмен период 2021—2027 г.

- (16) ПРИВЕТСТВА факта, че законодателната рамка за периода 2021—2027 г. предвижда по-прости и по-гъвкави правила за прилагане; ПРИКАНВА Комисията да направи оценка на въздействието на тези правила и да наблюдава възможностите за по-нататъшно опростяване, по-специално по отношение на административната тежест за всички участващи заинтересовани страни в сравнение с действителната добавена стойност;
- (17) ИЗТЪКВА елементите на програмния период 2021—2027 г., като например:
- обвързаността между политиката на сближаване и европейския семестър, която беше укрепена през програмния период 2021—2027 г.; Същевременно ПОСОЧВА, че трябва да се гарантира баланс между ориентирания към местните условия подход и европейските приоритети;
 - новите стъпки към подобряване на системата за одит, основана на изграждането на дългосрочно доверие;
 - системата от благоприятстващи условия; УБЕДЕН Е, че оценката на изпълнението на благоприятстващите условия е от жизненоважно значение за доброто прилагане на политиката на сближаване, без да се налага ненужна административна тежест на държавите членки;
 - решенията, които спомагат да се гарантира, че финансирането за сближаване отговаря на екологичните, социалните и климатичните цели;
 - оптимизирана интервенционна логика и системи от показатели и опростена рамка на изпълнението; както и средносрочния преглед на програмите и споразуменията за партньорство през 2025 г., който ще даде възможност за справяне с новоустановените предизвикателства;
 - вариантите при изпълнението на програмите със споделено управление за прехвърляне на определени равнища на финансиране между фондовете и категориите региони;
 - по-широки възможности за съчетаване на различни форми на подкрепа, като например финансови инструменти и безвъзмездни средства;

- (18) ПОСРЕЩА СЪС ЗАДОВОЛСТВО факта, че Комисията е предоставила насоки относно принципа за ненасяне на значителни вреди и устойчивостта на климатичните изменения, и ПРИКАНВА Комисията да сподели с държавите членки примери за най-добри практики;
- (19) ПРИЗОВАВА държавите членки и Комисията да гарантират, че изпълнението на програмите за периода 2021—2027 г. започва без по-нататъшно забавяне, и да предприемат необходимите стъпки за ускоряване на изпълнението;
- (20) ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да допринесат за опростяването, наред с другото, като проучат допълнително потенциала на новите варианти като финансиране, което не е свързано с разходите и опростени варианти на разходите, и в по-общ план ПРИКАНВА Комисията да сподели примери за най-добри практики и да подкрепи държавите членки в това отношение;
- (21) ИЗТЪКВА значението на предотвратяването и борбата с измамите и корупцията; ПРИЗОВАВА държавите членки и Комисията да си сътрудничат тясно по тези въпроси и да повишат ефективността на системите за контрол;
- (22) ПРИЗОВАВА държавите членки и Комисията да подготвят почвата достатъчно рано за ефективен средносрочен преглед за периода 2021—2027 г.;
- (23) ПРИЗОВАВА Комисията:
- постоянно да обосновава въздействието на политиката на сближаване чрез анализ на макроикономическите и страничните ефекти за всички региони, въз основа на факти и цифри,
 - да определя въздействието на инвестициите в рамките на политиката на сближаване върху общественото благо и устойчивостта на направените инвестиции,
 - да анализира многобройните резултати от политиката на сближаване, включително в областта на икономиката, иновациите, цифровизацията, климата и околната среда и социалните въпроси.

Териториален аспект на политиката на сближаване

- (24) СЧИТА, че ориентираният към местните условия подход, който отчита териториалните особености на регионите, е съществен елемент от политиката на сближаване;
- (25) ПОСОЧВА, че при разработването и прилагането на инструментите на ЕС, включително тези, създадени в отговор на неочаквани глобални предизвикателства, следва да се вземе предвид териториалното измерение;
- (26) НАБЛЯГА НА ФАКТА, че трябва да се обърне специално внимание на особеностите и подкрепата на регионите, и по-специално на по-слабо развитите региони, които страдат от различни структурни или постоянни дисбаланси, независимо от техния произход;
- (27) ПОДЧЕРТАВА, че политиката на сближаване допринася значително за постигането на целите за развитие на селските и градските райони, като същевременно насърчава интегрирани подходи към териториите;
- (28) ПОДЧЕРТАВА значението и възможностите на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество за държавите членки и техните региони, както и за съседните държави и държавите, които използват Инструмента за предприсъединителна помощ, и ИЗТЪКВА, че взаимното сътрудничество допринася за развитието на регионите и за интеграцията на ЕС;
- (29) ПРИВЕТСТВА възможностите, произтичащи от включването на сътрудничеството и действията за сътрудничество в програмите по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, заедно с приноса на политиката на сближаване за интегрирането на макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни;

- (30) ОТЧИТА създадения Фонд за справедлив преход в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. с обхват, който да даде възможност на регионите и хората да се справят с последиците за заетостта и социалното, икономическото и екологичното въздействие на прехода към целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г.;
- (31) ПРИЗОВАВА държавите членки да ускорят подготовката, а Комисията бързо да одобри програмите, съфинансирани от Фонда за справедлив преход, и съответните териториални планове за справедлив преход;
- (32) ПРИКАНВА Комисията да вземе предвид особеностите на разпределението на средствата по Next Generation EU и сроковете за изпълнение на тези ресурси и ПРИЗОВАВА Комисията да подкрепи държавите членки в своевременното изпълнение на Фонда за справедлив преход, особено що се отнася до големите трансформационни проекти;

Политиката на сближаване след 2027 г.

- (33) ПОДЧЕРТАВА значението на сближаването като принцип, политика, цел и стълб на ЕС и ИЗТЪКВА, че е необходимо да продължи да се укрепва икономическото, социалното и териториалното сближаване въз основа на силно многостепенно управление и партньорство с регионалните заинтересовани страни и граждани, и в различните области на политиката на ЕС;
- (34) ПОДЧЕРТАВА, че политиката на сближаване е политика, насочена към всички региони;
- (35) ПРИЗОВАВА Комисията да представи своите законодателни предложения за периода след 2027 г. възможно най-скоро след представянето на предложението за следващата многогодишна финансова рамка на ЕС;
- (36) ПРИПОМНЯ, че тези заключения не засягат преговорите по многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г. и законодателната рамка на ЕС в областта на сближаването;

(37) ПРИЗОВАВА Комисията:

- да направи оценка на всички аспекти на законодателството за периода 2021 — 2027 г., да проучи допълнително възможностите, които предлага основаният на резултатите подход, и да го използва в максимална степен при подготовката на следващата законодателна рамка;
- да продължи да опростява правилата за приемане и изпълнение на програмите на политиката на сближаване въз основа на доказани примери и най-добри практики с оглед намаляване на административната тежест за всички заинтересовани страни;
- да хармонизира правилата за изпълнение между различните програми на ЕС, които допринасят за сходни цели, за да се избегне ненужната административна тежест за всички заинтересовани страни;
- да гарантира последователност на правилата и правна сигурност, без да се увеличава административната тежест;
- да насърчава по-широкото използване на най-добрите практики в случай на доказани резултати и нисък процент на грешки;

(38) ПРИКАНВА Комисията да проучи законодателната рамка на политиката на сближаване, като същевременно се съсредоточи върху целите за устойчиво развитие на ЕС и неговите региони, като има предвид, че следва да обърне внимание на особеностите на всички региони, и да проучи допълнително положението на регионите в капан на развитието и регионите по външните граници на ЕС, за да се отговори адекватно на техните специфични нужди, и да предвиди конкретни мерки в подкрепа на развитието на най-отдалечените региони;

(39) ПОДЧЕРТАВА, че демографските предизвикателства, като например отрицателната демографска тенденция, застаряването на населението, обезлюдяването и изтичането на мозъци, биха могли значително да задълбочат съществуващите териториални различия в регионите, което да възпрепятства сближаването, растежа и заетостта; ПРИКАНВА Комисията да проучи как да се подходи по подходящ начин към тези предизвикателства;

(40) ПРИПОМНЯ, че при някои най-отдалечени региони и островни държави членки демографските предизвикателства могат да се изразяват в нарастващ дял от младото население и крайности по отношение на гъстотата на населението;

- (41) ПРИКАНВА Комисията да продължи тясното сътрудничество и обмяна с държавите членки по ключовите елементи на разработването и изпълнението на политиките в рамките на подготвителния процес за следващия законодателен пакет;
- (42) ПРИКАНВА Комисията, държавите членки и регионалните органи да държат сметка за това да не се вреди на сближаването при подготовката на инвестиционните инструменти, например като гарантират, че европейските и националните политики и инструменти допринасят за сближаването и за намаляване на асиметриите между и в рамките на регионите; [...]
- (43) ПРИЗОВАВА Комисията да направи оценка на съществуващите инструменти на политиката на ЕС преди въвеждането на нови, за да се избегне припокриване със съществуващите инструменти, и по-специално с политиката на сближаване. Тази оценка следва да включва определяне на най-ефективния метод за изпълнение на рамката на политиката на ЕС и резултатите от оценката на различните инструменти;
- (44) ОСТАВА АНГАЖИРАН с провеждането на редовен политически дебат между съответните министри в Съвета по общи въпроси, за обсъждане на политиката на сближаване, нейното прилагане и възможните предизвикателства.
-